

Notat om transportspørgsmålet i den norske proces frem til beslutning om udpegning af et egnet sted for det norske slutdepot for radioaktivt affald

4. oktober 2012
J.nr. 1-5315-1/2

**Statens Institut for
Strålebeskyttelse**

Knapholm 7
2730 Herlev
Tlf. 4454 3454
Fax 7222 7417

E-post sis@sis.dk

Forud for beslutningen om etablering af et norsk slutdepot for lav- og mid-delaktivt atomaffald gennemførtes i begyndelsen af 90'erne 2 tekniske udredninger med tilhørende anbefalinger, dels Kveseth-udvalgets udredning fra 1. marts 1991 (NOU 1991:9) og dels en konsekvensudredning efter Plan- og bygningsloven fra 16. november 1992 udarbejdet af en styringsgruppen under Statens bygge- og eiendomsdirektorat.

Kveseth-udvalgets anbefaling var:

Principalt:

Den nedlagte Killingdal Gruve i Holtålen kommune benyttes til deponi.

Subsidiært:

Det bygges en ny fjellhal nær Kjeller til deponi.

Killingdal ligger omkring 400 km nord for Oslo. Kjeller er den norske pendant til Risø, der ligger omkring 20 km nordøst for Oslo. I udredningens afsnit 10.7, der underbygger udvalgets anbefaling, er teksten:

10.7 ANBEFALING AV LOKALISERING

Utvalget anbefaler at Killingdal Gruve velges som lokalisering for deponiet. Dette vil være en løsning som ikke er spesielt billig, men det at man her deponerer avfallet 1500 meter ned i fjellet i et tørt bergrom gir en meget god løsning hvor man kan godtgjøre at avfallet ikke vil kunne gi forurensninger i framtiden. Med de små avfallsmengder det er snakk om, vil det bli få transporter årlig, og kostnader og risiko forbundet med transport er uten betydning.

Subsidiært anbefaler utvalget at det lages et deponi i en berghall utsprengt spesielt for formålet. Denne bør lokaliseres i nærheten av avfallsbehandlingsanlegget ved IFE, Kjeller.

Styringsgruppen for konsekvensudredningen gennemførte yderligere tekniske vurderinger af Killingdal Gruve samt undersøgte muligheden for etablering af et slutdepot tæt på Kjeller i Skedsmo kommune.

Der blev ikke fundet nogen lokalitet som opfyldte de tekniske kriterier i i umiddelbar nærhed af Kjeller. Der blev fundet 3 teknisk egnede lokaliteter i en afstand af 6-7 km fra Kjeller, men disse blev fravalgt på grund af anden daværende eller forventet brug af områderne. I stedet blev der efter en udvælgelsesproces baseret på kortstudier, flyfoto, ingeniørgeologisk vurderinger, kommunale planer og andre forhold peget på 2 mulige lokaliseringer (ud af 52), som ansås som værende de bedste af de undersøgte lokaliteter. Det drejede sig om Kukollen i Sørum og Himdalen i Aurskog-Høland omkring 25 km fra Kjeller.

Side 2
4. oktober 2012
Sundhedsstyrelsen
Statens Institut for
Strålebeskyttelse

Styringsgruppen sammenfattede dens arbejde i følgende konklusioner og tilrådninger:

VIII. KONKLUSIONER OG TILRÅDNINGER

*Utredningen belyser og analyserer konsekvenser knyttet til deponi for radioaktivt avfall av lav og middelaktiv karakter. Utredningen omfatter tre angitte lokaliseringer; Killingdal gruve i Holtåen kommune, Kukollen i Sørum kommune og Himdalen i Aurskog-Høland kommune. Konsekvenserne er vurdert og beskrevet ut fra sikkerhetsmessige forhold og virkninger på samfunn og miljø i bred forstand. Konklusjonerne og tilrådnin-
gerne som styringsgruppen vil gi på grunnlag av analysene, er følgende:*

- 1. Det er dokumentert behov for et deponi for lav- og middelaktivt avfall i Norge. Det tilrås at deponi etableres med kapasitet for 10 000 fat.*
- 2. Analysene har vist at deponering i en tørr fjellhal på de angivne steder ivaretar hensynet til sikkerhet og naturmiljø.*
- 3. Alle tre steder er tilfredsstillende med hensyn til bergmekaniske og geologiske egenskaper.*
- 4. Ut fra hensynet til sikkerhet tilrås at deponiet utformes med to selvdrenerende fjellhaller, at avfallet omstøpes og at drenevannet overvåges.*
- 5. Det er ikke påvist avgørende konflikter med hensyn til konsekvenser for dyre- og planteliv eller jordbruk og skogbruk ved noen av alternativene.*
- 6. For sektorene friluftsliv og turisme, - hensyn til kulturminner, vil de negative konsekvenser bli størst i Killingdal. De negative konsekvenser vil være minst for alternativet Himdalen.*
- 7. Forskjellene i transportavstand innebærer at etablering av deponiet i Akershus medfører mindre risiko for uhell enn etablering i Killingdal.*
- 8. Praktiske hensyn som tilgang til kompetanse, målelaboratorier og tilsynsmyndigheter, samt økonomiske, tidsmessige og anleggsmessige forhold gjør alternativene på Romerike gunstigere enn etablering av deponi i Killingdal. Lokalisering i Himdalen medfører ikke store potensielle kostnader, og vill gi noe mindre trafikkbelastning i anleggsfasen i forhold til Kukollen.*
- 9. Hydrologiske forhold i Killingdal gruve er nå uakseptable. Sammen med de kjemiske forholdene gjør dette at sikkerheten ved anlegget ikke kan garanteres på lang sikt. Dette er hovedgrunnen til at dette stedsalternativet frarådes for etablering av deponi.*

*Styringsgruppen tilrår at deponiet plasseres i Himdalen. Killingdal gruve
frarådes som stedsvalg for deponi.*

Side 3

4. oktober 2012

Sundhedsstyrelsen

Statens Institut for

Strålebeskyttelse

De to norske utredninger har, som det fremgår ovenfor, primært basert udvælgelsen af en egnet lokalitet for det norske slutdepot på de geologiske og hydrologiske aspekter for den overordnede sikkerhed på kort og lang sigt for slutdepotet. Spørsmålet om transport af det radioaktive affald fra Kjeller til slutdepotet og den hermed forbundne risiko har indgået sekundært i den norske udvælgelsesproces.

Norge har i dag et slutdepot i Himdalen, der er under opfyldning med det norske affald.

